

Stigtomta Elektriska Kvarn, Oxelgården 1:17, avstyckat från Oskarsberg nr 1 (Oxelgården 1:4) 1921

KARTA
över lagskifte

Stigtomta Elektriska Kvarn
afstyckad från lägenheten Oskarsberg Nr. 1 (Oxelgården 1:4)
å ågarna till fabriksverket No. 1 III.

Oxelgården
i
Stigtomta socknen Jönköpings län

Södermanlands län

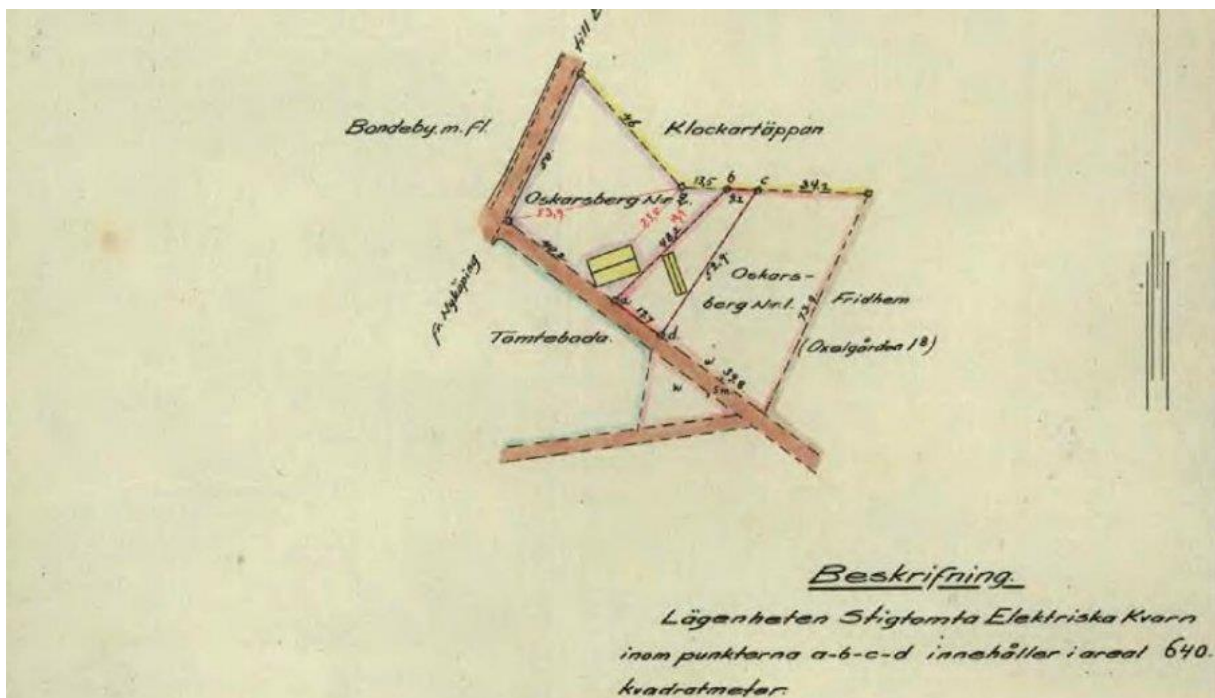
upställd år 1921 no

Karlshamn
Distriktslandmätare

Areal: --- kvadr. 6 ar 40 kvadraten

Gränsmärken
--- = järnspets i ringen
--- = sten

Oxelgården P. Nr 17

Kvarnen ca 1930

Lottor och hemvärnsmän vid Kvarnen 1945, notera potatisodlingen framför. Foto från Gertie Andersson

Kvarnen efter 1975.

Stigtomta Kvarn 1921 – Christer och Margareta Granat berättar: 1921 bor Clas Anton Andersson med sin fru Klara Elisabeth, född Pettersson, i huset Tomtebodå. Anton hade sedan 13-års ålder arbetat i kvarnar i Sörmland. Han började som kvarndrång i Taxinge Kvarn i Lid. Innan han kom till Stigtomta, jobbade han som kvarnförman i Eskilstuna - Klosters. De flyttade till huset Tomtebodå och där tog planerna fart.

Tomtebodå med Kvarnen till vänster och Oskarsberg till höger, 1920-30-tal

Tomtebodå efter ombyggnad

Anton skaffade en kompanjon, Mossberg, och de byggde kvarnen 1921. Kvarnen hette Stigtomta Elektriska Kvarn, eftersom det var lite märkvärdigt med en "ren" elektrisk driven kvarn, utan vattenkraft. Snart nog kunde Anton köpa ut sin kompanjon. Troligtvis öppnade de på hösten -21. (Stigtomta IF bildades samma år.)

Kvarnen fyller alltså 100 år nästa år. Anton hade 2-3 kvarndrängar och Betty (Elisabeth) hade en piga. I kvarnen fanns 2 par kvarnstenar, där maldes grovgröpe till nötkreatur och fingröpe till grisar.

1926 byggdes magasinet till. Det var Einar Karlsson från Salinge som byggde det. Det kostade 800 kr i arbetskostnad. Samtidigt tror vi att huset Tomteboda byggdes om som det ser ut idag. 1928 köpte Anton in 2 valsverk, ett för vetemjöl och ett för rågmjöl. Kvarnen döptes om till Stigtomta Valskvarn. Förutom att driva kvarnen hade Anton en sorts diversehandel. Man kunde beställa i princip vad som helst, konserver, gångmattor, serviser, bilhandskar mm. Ett prisexempel: Bilhandskar, ett par, 43 kr. Kvarndrängen hade 60:-/mån.

Anton och Betty sålde kvarnen 1939 till Elof Andrén som då drev kvarnrörelse i Stallarholmen. Anton och Betty hade då byggt huset på Tryggs väg 3, Majgården, och flyttade dit från Tomteboda.

Anton och Betty fick inga egna barn, så de adopterade en flicka, Anne-Marie, född 1925. Någon gång 1945 träffades Göte Granat och Anne-Marie i Stallarholmen. Göte jobbade på kvarnen och Anne-Marie var hårfrisörska där. De flyttade runt till några olika kvarnar i mellansverige. 1950 flyttade de till Runtuna, Oskarshäll, där Göte arrenderade kvarnen. 1954 köpte Göte Granat Stigtomta Valskvarn samtidigt arrenderade han Runtuna Kvarn, fram till midsommar 1955. Då flyttade hela familjen till Stigtomta.

Familjen Granat flyttade in på Majgården eftersom Andrén ville behålla huset. Kvarnen var i ganska dåligt skick eftersom Elof Andrén satsade på politiken i Stigtomta kommun, han blev kommunalkamrer. Göte anställde en Yttergren som hjälpte honom i Stigtomta. Andrén hade hyrt ut magasinet till ANA som förvarade bildelar där. Götes far flyttade hit från Staby i Uppland, när han blev änklings, för att hjälpa Göte. Han var bland de första som köpte en lägenhet i Skillran, en etta. I slutet på 60-talet revs kvarnstenarna ut för att ge plats för modernare maskiner, bl a en hammarkvarn. 1970 bildades **Stigtomta Kvarn AB**. 1972 installerades ett nytt rensverk. 1973 byggdes det, utvändigt, plåtfickor som rymde ca 200 ton spannmål 1977 byggdes ett nytt magasin för en bättre hantering av pallat foder. När magasinet var färdigt inköptes den första trucken. Eftersom storsäckshanteringen ökade år från år byggdes det till en ny del för säckning av utsäde och då köptes även en ny betmaskin. 1981 övertog bröderna Clas Göran och Christer verksamheten. 1995 byggdes det en kontors- och butiksdel på gaveln av magasinet. Butiken öppnade i februari 1996. Den 19 september 1996 brann kvarnen ned till grunden. Orsaken var troligen spannmålstorken, det var det enda som var igång. Kvarnen var väl försäkrad, som tur var, och den byggdes upp igen till en modern industribyggnad. 2005 sålde Christer kvarnen till Andreas Edvinsson, som tog över 30/6 2005. Idag är kvarnen en foderfabrik, hästfoder.

Clas Anton Andersson 1883-04-01 - 1951-07-27

Klara Elisabet Andersson 1884-07-14 - 1971-02-12

Göte Granat 1920-05-17 - 2001-08-15

Anne-Marie Granat 1925-11-04 - 1979-09-08

Göte och Anne-Marie fick tre barn:

Clas Göran Granat 1946-08-04 - 2003-12-08

Christer 1949-09-17 –

Christina 1961-06-16 –

Stigtomta Kvarn driver numera sin försäljning i Nyköping och på en del andra orter.

Avskrift från samhällsvandringen 2020 /Mikael Wingren 2020